

X kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Polityki
Społecznej
i Rodziny**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI
(NR 8)
z dnia 24 września 2024 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny

– podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi (nr 8)

24 września 2024 r.

Podkomisja stała do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi, obradująca pod przewodnictwem posła **Tadeusza Tomaszewskiego (Lewica)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (druk nr 445) – kontynuacja.

W posiedzeniu udział wzięli: **Łukasz Jachimowicz** dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Jarosław Szatański** dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Sylwia Staniuk** zastępca dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Aneta Herod** zastępca dyrektora Departamentu Ewidencji Producentów i Rejestracji Zwierząt i **Leszek Walczyk** zastępca dyrektora Departamentu Wsparcia Krajowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, **Katarzyna Adamska-Dutkiewicz** wiceprezes Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, **Piotr Frączak** koordynator Programu Rzecznictwa Krajowego Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, **Julia Kluczyńska** ekspert do spraw rzecznictwa i działalności edukacyjnej Forum Darczyńców w Polsce oraz **Tomasz Schimanek** ekspert do spraw organizacji pozarządowych i programów społecznych Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Przybylska** i **Jolanta Szymańska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Łukasz Nykiel** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie i panowie, otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W porządku dziennym mamy kontynuację pracy nad drukiem nr 445, czyli projektem ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Szanowni państwo, witam serdecznie wszystkich państwa, przedstawicieli ministerstw, sektora pozarządowego, Biura Legislacyjnego i sekretariatu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Na ostatnim posiedzeniu podkomisji, przyjmując czy rozpatrując poszczególne rozwiązania, rozstaliśmy się z wątpliwością dotyczącą ewentualnego rozporządzenia, nie wiedząc, czy aktualnie funkcjonujące rozporządzenie ministra finansów będzie mogło funkcjonować pod rygorami nowych przepisów. Poprosiliśmy o informację w tej sprawie ze strony Ministerstwa Finansów. Taką informację otrzymaliśmy na piśmie. Czy ona do sektora pozarządowego też była przekazana? Państwo ją otrzymali?

Ekspert Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce Tomasz Schimanek:

Nie. Teraz dopiero ją dostaliśmy.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Aha, ale... To w takim razie może uprzejmie poproszę o informację pana Jarosława Szatańskiego, dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych, ewentualnie osobę

upoważnioną. Króciutko na temat tego stanowiska, bo mamy je oczywiście na piśmie, ale w kontekście obecności przedstawicieli sektora o to uprzejmie proszę.

Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów Jarosław Szatański:

Dziękuję, panie przewodniczący. Króciutko podsumowując, z naszej analizy wynikało, że w kontekście ewentualnego przedłużenia stosowania problemem nie jest samo rozporządzenie, ale załącznik do rozporządzenia, który jest jego integralną częścią, poprzez odesłania bezpośrednio do przepisów, które poprawki mają uchylać. Ten załącznik musiałby więc po prostu być zmieniony po przyjęciu poprawek. Tabela, w której należy wpisywać przychody, musiałaby być zapewne rozbudowana, a odesłania zlikwidowane. Na pewno załącznik wymagałby dokonania korekt.

Rozumiem to w ten sposób, że wniosek MF w tym zakresie uniemożliwia zastosowanie przepisu przedłużającego funkcjonowanie dotychczasowego rozporządzenia. To była też moja wątpliwość prawna, czy jest możliwe przedłużenie obowiązywania dotychczasowego rozporządzenia. Wydaje się, że z uwagi na bezpośrednie odesłania i konieczność prawdopodobnej zmiany rubryk w załączniku, nie jest to możliwe, ale nie chciałbym się tutaj kategorycznie wypowiadać, bo nie jestem do tego upoważniony. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie. W roboczych kontaktach z panem mecenasem doszliśmy do wniosku, że jednak bierzemy pod uwagę państwa wątpliwości. Pan dyrektor na poprzednim posiedzeniu bez pełnej analizy mówił, że oczywiście zobaczy czy da się to uczynić. Po tej analizie wynika z tego, że byłyby duże wątpliwości. Stąd mamy przygotowane poprawki, które uwzględniają te wątpliwości.

Krótko mówiąc, powiem tak, że nasze dotychczasowe prace, jeśli chodzi o skutki wejścia w życie, byłyby podzielone na dwa etapy. Po pierwsze podwyższenie kwoty ze 100 tys. zł do 1 mln zł oraz wprowadzenie uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów dla tych, którzy nie prowadzą działalności gospodarczej, byłoby od 1 stycznia 2025 r., czyli ze starym, aktualnie obowiązującym rozporządzeniem. Natomiast nowe przepisy, które mówią o tym, że można w ciągu roku itd., jak i wszystkie inne, weszłyby w życie od 1 stycznia 2026 r., czyli wtedy mamy również to rozporządzenie, w którym uczestniczy Rada Działalności Pożytku Publicznego. Tak jak tutaj państwo wnioskowali, umownie rzecz biorąc, byłby rzeczywiście cały rok na to, żeby przygotować to nowe rozporządzenie w konsultacji, aby od 1 stycznia 2026 r. weszło ono w życie, tak jak ustawa mówi, z tymi nowymi rozwiązaniami.

Bardzo proszę. Kto z państwa? Bardzo proszę, pan Tomasz Schimanek.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Dzień dobry. Tomasz Schimanek. Dziękuję, panie przewodniczący.

W zespole do spraw prostego prawa przy Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych (OFOP) rozważaliśmy to, bo wątpliwości zarysowały się już na poprzednim spotkaniu. Tutaj zdania były podzielone, ale ustaliliśmy, że oczywiście dla nas najważniejsze są te zmiany, które mają ułatwiać organizację i prowadzenie uproszczonej księgowości, no i zmiany w rozporządzeniu, bo to rzeczywiście jest najistotniejsza sprawa. Biorąc pod uwagę, że to jest najważniejsze, uznajemy to *vacatio legis*, bo rzeczywiście to ten czas, żeby dobrze wypracować rozporządzenie. Mamy nadzieję, że nie stanie się to w zaciszu gabinetu przy Świętokrzyskiej, tylko w dialogu z organizacjami i z kołami gospodyń wiejskich, a wymaga to trochę czasu, więc uznajemy, że rzeczywiście ten czas zostanie dobrze wykorzystany.

Rozsądek podpowiadałby, że najlepiej, żeby te dwie zmiany weszły w jednym czasie, ale skoro są argumenty i są posłowie oraz organizacje, którzy uważają, że tę kwotę trzeba podnieść szybko, to nie będziemy temu się sprzeciwiać. Tym bardziej że, jak mówię, dla nas znacznie ważniejsze są zmiany dotyczące sposobu prowadzenia uproszczonej księgowości, a kwota naszym zdaniem ma drugorzędne znaczenie. To tyle.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie. Bardzo proszę, pan... Dostałem teraz amnezji, ale już sobie poszukam. Jerzy Płókarz prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej. Bardzo proszę.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

Dziękuję, panie przewodniczący. W imieniu reprezentowanych organizacji chcę podziękować panu za tę propozycję. Uważam, że jest to dobry kierunek.

Do tej pory preferowaliśmy takie rozwiązanie: „Zróbmy tę ustawę”, żeby przeprocedować ją bez poprawek, a te zmiany, które oczywiście nie są pozbawione racji, procedować w ramach innej ustawy. Pan przewodniczący jednak tutaj, jak rozumiem, podał pomysł rozwiązania, które łączy przyjemne z pożytecznym. Czyli od 1 stycznia 2025 r. wchodzi podstawowe zmiany i uwolnienie organizacji społecznych spod bardzo rażącej, drastycznej dyskryminacji.

Miałbym tylko jedno pytanie i prośbę o odpowiedź do pana z MF. Czy to będzie tylko kontynuacja ze zmianą limitu, która nie będzie wymagała dalekich zmian rozporządzenia? Czy włączenie do limitu organizacji pożytku publicznego będzie miało znaczenie, czy dla kontynuacji tego rozporządzenia, tylko z nowym limitem, nie będzie stanowiło przeszkód?

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Sam limit nie jest tutaj przeszkodą do utrzymania dotychczasowej treści rozporządzenia.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Uprzejmie dziękuję. Nasza organizacja w tej sytuacji naprawdę podtrzymuje apel o niewykluczanie z tego zwolnienia organizacji pożytku publicznego (OPP), bo byłoby to karaniem organizacji za to, że robią coś szczególnie istotnego dla społeczeństwa. Nie tak powinno być. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze. Bardzo proszę panią.

Wiceprezes Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Katarzyna Adamska-Dutkiewicz:

Katarzyna Adamska-Dutkiewicz. Reprezentuję organizację, która wspiera różnego rodzaju organizacje pozarządowe (NGO).

To bardziej taka sugestia dla MF. Przy 1 mln zł to na pewno będą pieniądze z zadań publicznych. Będą to środki z różnego rodzaju dotacji. To już nie będzie tylko działalność odpłatna. Mam tylko pytanie, co się zdarzyć może z pozostałymi przepisami, które nakładają na organizacje m.in. wyodrębnienie w systemie księgowym.

Kolejna rzecz, która dla mnie jest problemem, to stowarzyszenia. Brak sprawozdania finansowego przy takiej kwocie powoduje, że nie ma już żadnej orientacji, co zarząd zatwierdza, czy sprawozdanie jest rzetelnie przygotowane, czy księgi są dobrze prowadzone, ponieważ uproszczona ewidencja przychodów i kosztów (UEPiK) jest bardzo, ale to bardzo okrojona. Przez ten rok nastąpi wiele wypaczeń również na poziomie rozliczeń zadań publicznych.

Tutaj pan mówi o działaniach organizacji, które mają status OPP. One mają w tej chwili wynikające z przepisów sprawozdanie składane do departamentu Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW). W związku z tym z UEPiK nie przygotowują sprawozdania finansowego. Bilansu rachunku zysków i strat nie dadzą rady przygotować.

W związku z tym jest szereg innych przepisów, których państwo nie bierą pod uwagę. Sprawicie, że organizacje będą miały ogromne problemy z rozliczeniem m.in. zadań publicznych, jak również z wykazaniem się rzetelnością w finansach, które wykonują zarządy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję. Chciałem tylko zwrócić uwagę, że to nie jest obowiązek ustawowy. To jest tylko możliwość. Decyzje podejmuje właściwy organ statutowy stowarzyszenia. My nikomu

niczego nie nakazujemy. Jeśli organizacja pozarządowa będzie stroną umowy o zadanie publiczne i przyjmie na siebie zobowiązanie do prowadzenia pełnej księgowości, to musi to czynić. To jej wybór. W związku z powyższym to nie jest ustawa, która coś nakazuje czy zakazuje prowadzenia pełnej księgowości. To jest tylko możliwość. W żadnym wypadku tak nie traktuję tego rozwiązania.

Upzejmie proszę panią ... Tak. Proszę tylko nacisnąć.

Ekspert Forum Darczyńców w Polsce Julia Kluczyńska:

Dział. Dzień dobry. Julia Kluczyńska z Forum Darczyńców w Polsce.

Jestem prawniczką i śledzę dyskusję. Bliskie są mi głosy zarówno pana Tomasza Schimanka reprezentującego OFOP, jak i przemawiają do mnie wszystkie wątpliwości wyrażone przez Kasię Adamską-Dutkiewicz, która rzeczywiście na co dzień się tym zajmuje, doradza organizacjom pozarządowym i wie, jak duży to będzie kłopot.

Chciałam teraz powiedzieć coś zupełnie nie z perspektywy prawniczej, ale odnoszącego się do tego, co powiedział pan przewodniczący, że to jest tylko możliwość. Z naszej pracy doradczej wiemy, że organizacje społeczne w Polsce są bardzo różnorodne. Jest bardzo dużo organizacji lokalnych, które właśnie... Łączy nas tutaj chyba w tej grupie to, że myślimy o nich i chcemy je wspierać, ale z lokalnością i z działaniem prosto z serca albo z tym, jak obywatele tworzą swoje pierwsze inicjatywy, jest tak, że bardzo często dobre chęci nie idą w parze z wiedzą prawniczą. Tych wątpliwości i pewnych ryzyk prawnych, inaczej min, na które mogą wejść, jest tak dużo, że na swój sposób się cieszę, że oni o tym nie wiedzą, bo by w to nie wchodzili. Wiem, że ten temat jest bliski panu przewodniczącemu. Mielismy już tę rozmowę. Taki też jest cel podkomisji, żeby te ryzyka minimalizować.

Jednocześnie mam jakąś taką intuicyjną obawę, że tworząc to rozwiązanie, o którym przed chwilą mówił pan z MF, wzmacniamy jakiś dodatkowy obszar niepewności, dlatego że, owszem, organizacje nie będą musiały stosować UEPIK, ale przez swoją nazwę brzmi ona bardzo kusząco. To naprawdę brzmi bardzo atrakcyjnie: „O, świetnie. Nie będę musiał prowadzić pełnej księgowości. Mogę prowadzić coś prostszego”. To brzmi jak promesa. Jeśli ktoś się wczyta, pójdzie – nie wiem – do Kasi Adamskiej jako doradcy i Kasia go spyta: „Czy będziesz korzystał z dotacji? Czy jesteś organizacją o statusie OPP?”, to wtedy u tej osoby powstanie wątpliwość, czy rzeczywiście jest to najrozsądniejsza decyzja, ale większość naszych aktywistów i społeczników tego nie robi. Myślę, że wiele osób pójdzie za tą promesą: „Uproszczę sobie, skoro mogę”, nie wiedząc, że realizując zadania publiczne czy pozyskując 1,5% od podatników, tak naprawdę może wpaść w znacznie większe tarapaty.

Dlatego rozsądny wydaje mi się ten pomysł skorelowania vacatio legis zarówno wejścia wyższej kwoty, jak i nowego rozporządzenia, żeby to był ten sam okres. Chyba państwo proponują od 2026 r. Wtedy osoby, które wchodziłyby w UEPIK, wiedziałyby, jakie są tak naprawdę zasady gry i na czym to polega. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Chcę tylko powiedzieć, że UEPIK to nie jest nowe rozwiązanie, które rozpatrujemy, bo funkcjonuje.

Po drugie mam też na uwadze projekt Komisji do Spraw Petycji z druku nr 445, bo tam wpłynęła petycja. Społeczeństwo obywatelskie skorzystało z tej możliwości i tam skierowało swoją petycję mówiącą o tym, że chcemy z tego korzystać w szerszym zakresie. To nie jest wypracowany w podkomisji model, jeśli chodzi o wysokość. Stoimy na gruncie wniosku Komisji do Spraw Petycji.

Chciałem przypomnieć, że właśnie pan Jerzy zgłaszał inną możliwość wyższej kwoty. Taka, jaka funkcjonuje dla przedsiębiorców. Jednak po analizie doszliśmy tutaj do wniosku, że stoimy na tym gruncie, czyli można powiedzieć, że nie robimy rewolucyjnego ruchu, tylko właśnie ten.

Podzielając opinię dotyczącą ewentualnych obaw co do lokalnych organizacji, które mogą wpaść w pułapkę, myślę jednak, że wiele z nich też jest zsięciowanych. Znam od podszewki funkcjonowanie Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej (ZOSP RP). To 18 tys. organizacji. Pamiętam, że tam zawsze otrzymywaliśmy

taką jakby instrukcję, jak się zachować, jakie podjąć decyzje, co to oznacza itd. Myślę, że to też będzie funkcjonować.

Dla mnie jednak podstawową przesłanką jest ten wniosek do Komisji do Spraw Petycji i to jest tutaj, natomiast dzięki państwa aktywności jako sektora pozarządowego spróbowa-
liśmy również przy tej okazji podjąć inne, równie ważne rozwiązania, które są jakby wokół
tego tematu, a o które państwo wnioskowali i chcieli je wspólnie podjąć. Na tym etapie chcia-
łem podziękować również panu mecenasowi, bo można powiedzieć, że tutaj właśnie wsłuchał
się i co zrozumiał z intencji sektora pozarządowego, to później przełożył na język prawa.

Jeśli chodzi o kwestię dotyczącą terminu wejścia w życie, o czym pani mówiła, ta sprawa
będzie cały czas otwarta. Dzisiaj proponuję, żeby w naszych ustaleniach pozostawić dwa
terminy, czyli 1 stycznia 2025 r. dla podwyższenia kwoty ze 100 tys. zł do 1 mln zł, nato-
miast jeśli chodzi o pozostałe systemowe rozwiązania... Kwota do 1 mln zł dotyczy rów-
nież kół gospodyń wiejskich, tak jak mówiliśmy wcześniej. Te systemowe rozwiązania
potrzebują jednak czasu, jak też dialogu z Radą Działalności Pożytku Publicznego i przy-
gotowania rozporządzenia, stąd termin wejścia w życie 1 stycznia 2026 r.

Jeśli Komisja Polityki Społecznej i Rodziny lub parlament podzielią ewentualne obawy,
to oczywiście zawsze mamy przygotowany bardzo prosty ruch. Nie ma tu już potrzeby
jakichś specjalnych praw. Stosowna poprawka.

Bardzo proszę, panie Jerzy.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Chciałbym w pełni poprzeć stanowisko w tej kwestii pana przewodniczącego.

Miałem o tym nie mówić, ale niedawno odbyło się spotkanie w Łodzi, zorganizowane
przez Łódzki Sejmik Osób Niepełnosprawnych, którego mam zaszczyt być wicepreze-
sem. Omawialiśmy właśnie tenże problem. Jakie tam słowa padały? To były bardzo ostre
słowa na temat pracowników, z reguły zatrudnionych, zarabiających na tym, a nie osób
działających społecznie, z różnych organizacji zajmujących się szkoleniem i doradzaniem
nam, jak mamy prowadzić działalność społeczną, podczas kiedy sami jeszcze nic spo-
łecznie nie zrobili. To ja już wcześniej mówiłem, że mamy dosyć. My wiemy, że utnie się
w znacznym stopniu biznes dla tej grupki, która wydaje już podręczniki, jak społecznik
ma sobie radzić z tą biurokracją, którą wcześniej wylobbowali.

Wiceprezes FRSO Katarzyna Adamska-Dutkiewicz:

Wręcz przeciwnie.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Nie. Nie tędy droga.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie Jerzy, może zostawmy to na inną okazję.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Jasne, OK.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Ale prosiłbym, żebyśmy jednak tego tu nie przenosili, bo wszyscy działamy
w podobnym obszarze.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Tak, ale wydźwięk społeczny wśród organizacji jest naprawdę bardzo negatywny.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Każdy ma swoją rolę do odegrania i to ważną.

Czy coś jeszcze w tej sprawie? Była kwestia zgłoszona przez banki żywności, ale myślę,
że ona została tu ujęta w sposób właściwy przez pana mecenasa.

Chciałem tylko dopytać o jedną rzecz, bo widziałem, że do tego limitu nie wlicza się daro-
wizn rzeczowych. W ustawie o pożytku publicznym mamy napisane „darowizn rzeczowych
w obszarze pożytku publicznego”, natomiast jeśli chodzi o koła gospodyń wiejskich (KGW),
to mamy wpisane „z działalności statutowej”. Czy to jest konsekwencja zapisów w tej usta-
wie o KGW i naszej? Skąd różnica w tym pojęciu? Uprzejmie proszę, panie mecenasie.

Legislator z Biura Legislacyjnego Łukasz Nykiel:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Podkomisjo, rzeczywiście jest pewna różnica w warstwie tekstowej co do tego limitu. W ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wsłuchując się tutaj w głos strony społecznej, która wskazywała na konieczność niewliczania wartości darowizn przeznaczonych na prowadzenie działalności pożytku publicznego, zostało to tam dopisane.

Natomiast art. 24 ustawy o kołach gospodyń wiejskich w obecnym brzmieniu wskazuje, że KGW „prowadzą uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów w przypadku, gdy osiągają przychody wyłącznie” i tutaj jest wskazana działalność statutowa. Kierując się, jak gdyby pewną historią art. 24 i tym, że mamy tam do czynienia z działalnością statutową, zostało to w tej propozycji ujęte właśnie w taki sposób, czyli „nie wliczając wartości darowizn rzeczowych przeznaczonych na prowadzenie działalności statutowej”. Natomiast oczywiście, jak każda propozycja, może to podlegać zmianom i dyskusji.

Jeszcze co do poprawek, bo później już nie chciałbym zabierać głosu, powiem, że w stosunku do wersji z poprzedniego posiedzenia podkomisji została dodana również przesłanka do ustawy o KGW. Zwracało na to tutaj uwagę Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ażeby nie było wątpliwości co do tego, które KGW, bo mogą one prowadzić działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców... Czyli żeby nie było wątpliwości, że właśnie te KGW uproszczonej ewidencji nie mogą prowadzić, jest dodany pkt 2a, iż aby koła mogły prowadzić uproszczoną ewidencję, nie mogą prowadzić działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Żeby też nie było wątpliwości, bo wydaje mi się, że dzisiaj nawet chyba się w dyskusji to trochę przewijało, to w naszym sprawozdaniu podkomisji, które niechybnie powstanie, podkomisja nie zgadza się z Komisją do Spraw Petycji, ażeby uchylać pkt 3 w art. 10a ust. 1. czyli nadal, ażeby móc prowadzić UEPIK, nie będzie można posiadać... Uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów mogą prowadzić tylko te organizacje, które nie posiadają statusu OPP, tak że tutaj jak gdyby się nic w tym względzie nie zmienia.

Natomiast co do rozporządzenia, to pan przewodniczący już tu bardzo dobrze wyłuszczył, na czym polega zmiana. Może tylko nie tyle uzupełnię, a przyznam rację MF, jak też wskażę na przepisy „Zasad techniki prawodawczej”, które mówią, że utrzymanie w mocy dotychczasowego rozporządzenia, wydanego na podstawie ustawy dotychczasowej, może mieć miejsce tylko w takiej sytuacji, kiedy przepisy starego rozporządzenia nie są sprzeczne z nowymi przepisami ustawy. Z opinii czy stanowiska ministerstwa wynika, że występowałyby te sprzeczności, stąd też nie możemy utrzymać w mocy dotychczasowych przepisów wykonawczych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Pan Tomasz Schimanek.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Dziękuję, panie przewodniczący. Oczywiście też dołączam się do podziękowań dla pana mecenas, bo rzeczywiście reagował na propozycje.

Natomiast słusznie pan przewodniczący wyłapał ten element, dlatego że zmiany proponowane na papierze idą m.in. w tę stronę, że odchodzimy od obecnego zapisu, który pozwala prowadzić UEPIK tylko w ramach działalności pożytku publicznego, na rzecz tego, żeby uproszczoną księgowość można było prowadzić w ramach działalności statutowej, tak jak w przypadku KGW. Rzeczywiście więc konsekwentne byłoby tutaj prowadzenie działalności statutowej, a nie pożytku publicznego, tak jak w KGW. To jest słuszna uwaga.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Właśnie. Miałem tę wątpliwość, bo jednak „działalność statutowa” jest pojęciem szerszym niż „działalność pożytku publicznego”. Działalność pożytku publicznego jest enumeratywnie opisana w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Tylko co możemy tutaj zrobić? Wnioskodawcy tego zapisu, w szczególności właśnie Federacja Polskich Banków Żywności... Czy ktoś z państwa ją reprezentuje? Czy tam nie ma jakiegoś haczyka mówiącego o tym, że to jakby wcześniej tak funkcjonowało, że ich działalność jest wprost wpisana w tę działalność pożytku publicznego?

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Mikrofon, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Czy ta działalność i darowizny rzeczowe są wprost wpisane w działalność pożytku publicznego?

To pojęcie działalności statutowej jest dla mnie szersze, ale tam mamy pewną konkluzję związaną z tym, że jest to zapis wcześniej funkcjonujący. Mam na myśli KGW. W związku z powyższym niczego nie zmieniamy poza tą zmianą dotyczącą wysokości.

Jeszcze pan Jerzy. Bardzo proszę.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Chciałbym zwrócić uwagę przede wszystkim resortu finansów, który może mieć wątpliwości, ale...

Szanowni państwo, mówimy o działalności statutowej jako o działalności prowadzonej w celu niezarobkowym. Mówimy o działalności organizacji społecznej. Nawet jeżeli ta działalność nie wpisuje się literalnie w zadania objęte pożytkiem publicznym, to ciągle jest to działalność pro publico bono, społeczna, nakierowana na jakąś aktywność obywatelską, niezarobkowa. W związku z tym wydaje się, że to zwolnienie powinno takiej działalności dotyczyć, bo taką właśnie działalność państwo powinno chronić i w prowadzeniu takiej działalności pomagać, ustanawiając jak najdalej idące ułatwienia. Nie jest to dla zysku, dla biznesu, tylko dla jakiegoś celu społecznie pożytecznego, aczkolwiek nieujętego w katalogu zadań pożytku publicznego, ale dalej jest to społecznie potrzebna działalność. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję. To może jeszcze spróbuję wyjaśnić ewentualne własne wątpliwości.

Mamy teraz tutaj propozycję poprawki nr 3, jakby dzielącą termin wejścia w życie tej ustawy. Pierwsza część, czyli... Właśnie, czy sam nie wpadłem w sidła? Chodzi mi o to, że mamy zmianę nr 1 w ust. 1 pkt 5, czyli lit. c. Tam mamy właśnie to prowadzenie działalności pożytku publicznego, ale podjęliśmy taką decyzję systemową, że UEPIK nie będzie stosowana do OPP. Tak? W związku z powyższym, skoro mówimy, że tak, czy jednak pojęcie działalności statutowej nie byłoby tutaj szersze i bardziej spójne z tą intencją, o której tutaj mówimy?

Upierzejmie proszę.

Koordynator Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych Piotr Frączak:

Piotr Frączak, OFOP.

Tak. Wydaje się, że trzeba szerzej, tym bardziej że tu wyraźnie jest mowa o tym, że to dotyczy środków finansowych poza darowiznami rzeczowymi. Czyli to są środki finansowe otrzymane na działalność statutową. Wydaje się, że to byłby dobry kierunek rozwiązań.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Nie. Tu chodzi o te darowizny, które są przeznaczone... Nie środki finansowe, tylko darowizny. No dobrze, to powiedzmy, że tutaj wiemy, o co chodzi.

Ale to w takim razie jaki będzie stan prawny z podwyższonym limitem od 1 stycznia 2025 r.? Panie mecenasie, gdybyśmy przyjęli tutaj inny zapis, ten na działalność statutową, tak jak w KGW...

Jeszcze pan Tomasz Schimanek.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Nie. Bądźmy konsekwentni, bo teraz utrzymanie tego zapisu rodzi wątpliwości. Skoro UEPIK będzie mogła być prowadzona w ramach całej działalności statutowej, to tak jakby mówimy: „Aha, wyłączamy z tego darowizny na działalność pożytku publicznego. To mogą być jakieś darowizny, które nie są na działalność pożytku publicznego, ale są na działalność statutową”. Będzie straszny bałagan, więc trzeba tu zachować spójną nomenklaturę.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Uprzejmie proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Tylko jeszcze jedna rzecz, proszę państwa, bo teraz rzeczywiście pan przewodniczący rzucił trochę nowego światła na te zapisy. Nawet zakładając słuszność pana słów, że powinniśmy zmienić ten zapis w taki sposób, że byłaby to wartość „darowizn rzeczowych przeznaczonych na prowadzenie działalności statutowej”, to biorąc pod uwagę, że zmiana w art. 10a ust. 1 pkt 4, czyli skreślenie tego pkt 4... Proszę zobaczyć, że dzisiaj obowiązujące przepisy listują, że osiągają przychody wyłącznie z działalności pożytku itd. Teraz 1 stycznia 2025 r. mielibyśmy pkt 5 w takim brzmieniu, że 1 mln zł, nie wliczając darowizn na działalność statutową, a uchylenie pkt 4 weszłoby 1 stycznia 2026 r.

Jest pytanie, czy to się teraz z sobą nie kłóci. Prawda? No właśnie, czyli to pytanie, czy nie powinniśmy tutaj jednak iść w kierunku takim, żeby okres vacatio legis ujednolicić na 2026 r. Wydaje mi się, że wtedy mielibyśmy jasność, bo to rzeczywiście może być później problem.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję. Pani Katarzyno, uprzejmie proszę.

Wiceprezes FRSO Katarzyna Adamska-Dutkiewicz:

Chciałabym tylko obronić wątek szerszej działalności statutowej, dlatego że jeżeli w ustawie o pożytku przejdziemy dalej, np. do wolontariatu, to tam jest mowa o tym, że wolontariusze mogą wspierać organizacje w ramach działalności statutowej, w szczególności pożytku publicznego. Nie cytuję dokładnie, bo nie mam tego przed oczami. Czyli ta szeroka działalność statutowa jest w tej ustawie również wymieniona, choć akurat w wątku wolontaryjnym, natomiast wydaje mi się, że tutaj też nie szkodziłoby, pomijając oczywiście to, co pan też mówi, żeby tę szerszą formułę tutaj zastosować.

Legislator Łukasz Nykiel:

To znaczy, jeśli mogę odpowiedzieć...

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie jesteśmy chyba przeciwni tej szerszej formule. Chcemy, żeby ta szersza formuła wystąpiła w ustawie, tylko zastanawiamy się, czy nie powinniśmy jednak wprowadzić w życie wszystkich przepisów w jednym terminie, żeby nie było tutaj żadnej wątpliwości. Rzeczywiście część przepisów wejdzie 1 stycznia 2025 r. i one będą się odnosiły do działalności statutowej, a pkt 4 nadal będzie obowiązywał, czyli warunkiem stosowania UEPiK będzie wyłącznie osiąganie przychodów chociażby z „działalności nieodpłatnej pożytku publicznego z tytułu składek członkowskich” itd. Nad tym się tylko zastanawiamy. To chyba rzeczywiście byłoby najlepsze rozwiązanie, żeby to wprowadzić w jednym terminie.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze. To w takim układzie dalsze pytanie. Czyli gdybyśmy tutaj to rozszerzyli i w pkt 5 zamiast prowadzenia działalności pożytku publicznego zapisali „przeznaczonych na prowadzenie działalności statutowej”, to rozumiem, że jest zgoda na coś takiego. Tak? Panie mecenasie, uprzejma prośba o zanotowanie działalności statutowej. Dobrze.

Teraz w takim układzie mam pytanie. Co to oznacza w kontekście art. 2, jeśli chodzi o 1 stycznia 2025 r.? Czy tu będzie jakiś konflikt?

Legislator Łukasz Nykiel:

Właśnie o tym mówiłem, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Krótko mówiąc, chcąc jakby podzielić termin wejścia w życie, właściwsze byłoby pozostawienie działalności pożytku publicznego, czyli tak jak jest do tej pory w ustawie. Tak?

Pan Tomasz Schimanek może jeszcze.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Dziękuję panu mecenasowi, bo dał argument za tym, żeby to w tym samym czasie zmienić, ale nie tracąc działalności statutowej... Przepraszam, panie mecenasie, że może legislacyjnie powiem niepoprawnie. Widzę inne rozwiązanie, czyli powiedzmy, że dodanie tam pkt 5a, do którego przetrzucimy oddzielnie „z wyłączeniem darowizn”. Wtedy można w przepisach przejściowych wskazać, że ten punkt dotyczący darowizn wchodzi w życie też od 1 stycznia 2026 r. Coś takiego. Czyli zostawić w pkt 5 tylko sam limit, a dodać np. pkt 5a, gdzie będzie wyłączenie darowizn.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Kierunek, panie mecenasie. Sugestia.

Legislator Łukasz Nykiel:

Do rozważenia, ale... Czyli to jeszcze odrębny punkt, tak?

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Tak.

Legislator Łukasz Nykiel:

Brzmiałby on w ten sposób, że...

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Nie słychać.

Legislator Łukasz Nykiel:

Tak, bo się zastanawiam.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Do limitu, o którym mowa w pkt 5, nie wlicza się wartości darowizn rzeczowych przeznaczonych na działalność statutową.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

To oczywiście wymaga zastanowienia się. Tak?

Legislator Łukasz Nykiel:

Oczywiście zapiszę sobie propozycję pana Tomasza, żeby dodać jeszcze odrębny punkt, który mówiłby o darowiznach.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Bo wtedy można...

Legislator Łukasz Nykiel:

Troszkę też żałuję, że nie ma przedstawiciela tej federacji, która zgłaszała tę propozycję, bo wydaje mi się, że to oni tak najbardziej postulowali wyłączenie darowizn. Chętnie bym też posłuchał wyjaśnień, dlaczego to tutaj musi się znaleźć. Zapisalem oczywiście, żeby dodać odrębny punkt. Natomiast to będzie wymagało jeszcze pracy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Panie Jerzy, uprzejmie proszę.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Panie mecenasie, nie wiem, czy tam nie chodziło generalnie jednak o ten problem – działalność pożytku a działalność statutowa, bo darowizna jakby idzie na działalność pożytku, a jeśli chodzi o działalność statutową, to będzie się mieściła... Tak mi się wydaje, ale to już pan mecenas oceni. Wydaje mi się, że będzie się mieściła w tym uregulowaniu. Prawda? Działalność statutowa a działalność pożytku publicznego. Nie wiem.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

To ostatnie słowo jest kluczem: „Nie wiem”.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Nie mam zwyczaju...

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie wiem, czy...

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Nie aprobujemy takich rozwiązań, o których nie wiemy...

Uprzejmie proszę, pani Katarzyno.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Mam zwyczaj nie udawać mądrego tam, gdzie nie mam pewności.

Legislator Łukasz Nykiel:

Ale mam takie pytanie. Mogę mieć, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Tak. Bardzo proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Mam pytanie, panie przewodniczący, może do pana przewodniczącego. Czy na sali może być przedstawiciel organu, który nadzoruje organizacje pozarządowe? Słuchamy organizacji. Jestem skromnym legislatozem, który zna się na zasadach legislacji, natomiast na specyfice działalności pożytku publicznego na pewno mniej od państwa. Mam więc pytanie, czy tutaj ktoś mógłby rzeczywiście rozwiązać te wątpliwości, bo znowu to, co mówi pan Jerzy, że jeżeli działalność pożytku publicznego mieściłaby się szerzej w działalności statutowej, to wtedy w ogóle nie byłoby problemu. Natomiast wydaje mi się, że ktoś to chyba powinien rozstrzygnąć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Proszę, pani Katarzyno.

Wiceprezes FRSO Katarzyna Adamska-Dutkiewicz:

Tak rzeczywiście jest, że działalność statutowa jest szersza niż działalność pożytku.

Natomiast mam pytanie, czy jest możliwość, żeby w tym zapisie w ogóle wyeliminować element „przeznaczonych na prowadzenie działalności pożytku publicznego”, czyli zakończyć zdanie „nie wliczając wartości darowizn rzeczowych”. Pytam, ponieważ mamy podmioty, które tutaj działają. Ta ustawa w ogóle mówi o działalności statutowej, w szczególności o pożytku publicznym, a nie mówi o działalności gospodarczej, więc jakiegokolwiek darowizny, które trafiają do organizacji, będą raczej w 90% na działalność podstawową organizacji. Natomiast jeśli zdarzą się jakieś wyjątkowe darowizny, np. na działalność administracyjną, to znowu się pojawi problem, czy możemy, czy nie możemy, bo wylatujemy z UEPIK. A działalność administracyjna jest wyłącznie pomocnicza. W związku z tym ona też mogłaby w tym obszarze być bez wątpliwości ujęta.

I pytanie. Czy musi być doprecyzowanie wskazujące na konkretną działalność pożytku i analogicznie w zapisach o KGW na działalność statutową, którą i tak koła prowadzą?

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Pan Tomasz Schimanek.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Zmniejszam pole niepewności, bo skonsultowałem się z Federacją Polskich Banków Żywności. Oczywiście federacja jest za statutową.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

No dobrze, to w takim układzie, skoro tak, to pozostawiamy zapis, że na prowadzenie działalności statutowej, czyli tak samo jak mamy w zapisie o KGW.

Dobrze. Teraz tylko rok 2025. W takim układzie, gdyby ktoś z państwa mógłby mi też powiedzieć, jak to będzie wyglądać od 1 stycznia 2025 r., jeśli chodzi o tę część, bo była do tej pory działalność... Czy w ogóle nie było tego wyłączenia darowizn? Bo już nie pamiętam. Aha, nie było, czyli to jest jakby inna, nowa rzecz. No to co innego. Jeśli nie było, to tak.

Szanowni państwo, dobrze. Proponuję, żebyśmy w ten sposób popatrzyli jeszcze raz na poszczególne artykuły. Dojdziemy tutaj...

Pani dyrektor, uprzejmie proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Oświaty i Polityki Społecznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sylwia Staniuk:

Przepraszam, bo chciałabym chyba wrócić do komentarza przedmówczyni. Proszę o wyjaśnienie, bo nie znam się tak dobrze na działalności innych organizacji pozarządowych, stąd moje, być może śmieszne, pytanie. Wydawało mi się, że organizacje pozarządowe, jeżeli prowadzą działalność, to tylko i wyłącznie w ramach swojej działalności statutowej.

Czy w takim razie dopisek „w ramach darowizn z tytułu działalności statutowej” ma w ogóle wagę prawną? Czy on cokolwiek nowego wnosi do przepisu? Może po prostu zakończyć „darowizn” i po prostu tyle. Rozumiem, że wyłączenie darowizny bierze się przede wszystkim z tego, że trudno jest ją wycenić, więc trudno do limitu to doliczyć.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Wyłączamy z limitu.

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

No właśnie, wyłączamy ją, tylko że każda darowizna ma tę samą specyfikę i prawdopodobnie każda darowizna będzie się wpisywała w działalność statutową, bo te organizacje innej działalności prowadzić nie mogą. Inne działalności zawierają się w statutowej, tak jak OPP, ale nic innego. One nie mogą chyba prowadzić żadnej innej działalności. Tutaj do praktyków się zgłaszam, ale przynajmniej ja tak rozumiem obowiązujące przepisy. Być może jestem w błędzie.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Ten przepis jest od wnioskodawców, czyli Federacji Polskich Banków Żywności, bo tam, jak piszą w uzasadnieniu, 85% przychodów z działalności statutowej stanowią darowizny właśnie w formie żywności. W związku z powyższym, gdyby nie było tego zapisu, mimo że podniesiemy limit, to dla wielu z nich nie będzie możliwości skorzystania, bo po prostu wysokość tych darowizn wchodzi tutaj i przekracza kwotę 1 mln zł. Natomiast zapewne, tak jak jest to potwierdzone, celem działalności statutowej banków żywności jest właśnie przekazywanie żywności, którą otrzymują w formie darowizny. Tę darowiznę mają wycenioną, tak? W związku z tym, teoretycznie rzecz biorąc, jeśli szukamy jakiegoś przykładu dla KGW, który nie mieściłby się w tej działalności statutowej, czyli już każdą darowiznę... Myślę, że jednak, dbając trochę też o bezpieczeństwo finansów publicznych, ta działalność statutowa jest do sprawdzenia, bo wynika ona ze statutu. W związku z tym, żebyśmy też nie otworzyli tego moim zdaniem za daleko...

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

No właśnie, tylko czy rzeczywiście te organizacje pozarządowe mogą robić coś, co nie jest zgodne z ich statutem. To jest moje podstawowe pytanie, bo jeżeli nie, to problemu nie będzie.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Uprzejmie proszę może najpierw pana dyrektora.

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Dziękuję, panie przewodniczący. Może nie jest to w zakresie moich kompetencji, ale wypowiem się jako ja, a nie jako dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych.

Mnie nie przekonuje argument na zasadzie: „Zobaczmy, co organizacje mogą robić”. Wiem, że może państwa to nie dotyczy, ale naprawdę nietrudno mi sobie wyobrazić przypadki przekazywania darowizn rzeczowych. Nie wiem. Budynek nawet można przekazać, bo tutaj już nie ma zawężenia. Może np. wyłączyć nieruchomości w ogóle z tego przekazania? Mowa o rzeczowych darowiznach, a taką darowizną może być również nieruchomość. Czy to nie idzie za daleko? Tak się po pierwsze zastanawiam.

A po drugie sam fakt, że ktoś czegoś nie może robić, to nie znaczy, że w pewnych warunkach nie robi tego. Tak? Oczywiście tutaj będą skutki podatkowe tylko takie... To znaczy skutki będą takie, że tylko prowadzi inną ewidencję, nie księgi rachunkowe.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Tak. Tu nie ma skutków.

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Przy nieruchomości to nie jest moim zdaniem bez znaczenia, jaką wtedy prowadzi księgowość. Jednak byłbym ostrożny. Natomiast wyłączenie, nawet bez tego celu statutowego, moim zdaniem pójdzie już może za daleko. Znane są przypadki i mamy na to przepis w ustawie, że jak ktoś wydatkuje niezgodnie z celem, to wtedy płaci podatek od przekazanych niezgodnie z celem... Każdy czyta prasę. Czasami w artykułach prasowych jest mowa o tym, że ktoś tam w fundacji przekazał coś niezgodnie, bo kupił sobie – przypadek życiowy – własne dzinsy. Są różne sytuacje życiowe.

Moim zdaniem nie należy tak bezkrytycznie podchodzić do tej kwestii, że wszyscy będą na 100% przekazywali na cele statutowe. Ten zapis nie jest potrzebny. Moim zdaniem jest to po prostu nieuprawnione w świetle doświadczenia życiowego.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie za tę wypowiedź. Myślę, że tutaj, tak jak ukształtowało się to w ustawie o KGW, zostawimy jednak zapis o działalności statutowej. To jest poszerzenie tego, co wcześniej rozważaliśmy. Jest jakby spójne z naszymi przepisami systemowymi, które mają wejść w życie od 1 stycznia 2026 r. W związku z tym proponuję pozostawienie prowadzenia działalności statutowej.

Panie Jerzy, jeszcze uprzejmie proszę.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Panie przewodniczący, też się do tego przychylam, aczkolwiek chciałem oddać rację również pani, bo organizacja społeczna nie może prowadzić innej działalności niż tylko określonej w statucie. Z dobrej praktyki i z pewnego ostrzeżenia społeczników, że: „Możecie przyjmować nie to, co chcecie, tylko i wyłącznie musi się to mieścić w działalności statutowej”, myślę jednak, że będzie to do dobrą praktyką legislacyjną.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie. Szanowni państwo, w takim układzie proponuję tak... Czy mają państwo przed sobą te poprawki?

W związku z powyższym w art. 1 projektu nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego w lit. c w pkt 5 mamy tylko zmianę dotyczącą działalności statutowej.

Pozostałe kwestie w art. 1 mamy wcześniej przedyskutowane. Pozostawiamy je.

Mamy też uzasadnienie przygotowane przez pana mecenasa itd.

Poprawka nr 2 dotyczy KGW. Pani dyrektor, czy jest zgodnie z tym, o czym tutaj rozmawialiśmy?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Sylwia Staniuk:

Tak. Podtrzymuję. Dziękuję za tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze. Czyli w tym przepisie również mamy zgodność.

Poprawka nr 3 dotyczy terminu wejścia w życie ustawy. Czyli teraz idziemy na dwa takty, jeśli chodzi o 1 stycznia. Szanując Komisję do Spraw Petycji i to, co obywatele tutaj wnieśli do Komisji, sam projekt tak na dobrą sprawę... Muszę powiedzieć, że gdyby nie ten projekt, to pewnie nie byłibyśmy w tym miejscu, w którym jesteśmy, jeśli chodzi o rozwiązania systemowe. Dlatego też od 1 stycznia 2025 r. podniesienie limitu, a pozostałe rozwiązania systemowe od 1 stycznia 2026 r.

Zwracam się z uprzejmą prośbą do pana dyrektora. Jeśli do czasu rozpatrywania przez Komisję znaleźliby państwo jeszcze w międzyczasie jakieś argumenty mówiące, że to tak nie może funkcjonować, jeśli chodzi o dwa terminy wejścia w życie ustawy, bo są jakieś sprzeczności, to bardzo proszę o kontakt. Tak jak do tej pory na roboczo proszę o argumenty. Oczywiście Komisja wtedy podejmie decyzję.

Bardzo proszę.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Tylko że jeżeli już przyjmujemy dwa takty, to rzeczywiście darowizny trzeba by wrzucić do tego drugiego taktu, mówiąc krótko, żeby nie robić teraz bałaganu.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Rozumiem, że pan mecenas to sprawdzi na spokojnie. Takie upoważnienie. Czy w takim układzie według pana Tomasza rodzi to skutek od 2025 r.?

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Te darowizny, bo rozumiem, że ustaliliśmy, że na działalność statutową i wtedy to od 2026 r., czyli...

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Tak, od 2026 r. Bardzo proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Momencik, panie przewodniczący. Rzeczywiście zmiana jest w pkt 5 w art. 10a ust. 1. Tam przepis będzie brzmiał, że 1 mln zł „nie wliczając wartości darowizn rzeczowych przeznaczonych na prowadzenie działalności statutowej”.

Teraz pytanie. Od odpowiedzi na to pytanie będzie zależało tak naprawdę wszystko, jeśli chodzi o wejście w życie. Czy działalność statutowa to jest coś szerszego niż działalność odpłatna pożytku publicznego? Możemy wpisać sobie tutaj „działalności statutowej” w pkt 5. To może wejść 1 stycznia 2025 r., pomimo że jeszcze 1 stycznia 2025 r. będziemy mieć pkt 4 w art. 10a ust. 1.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Bardzo proszę, pan Tomasz.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

Nie no, ale pan mecenas 10 minut temu sam to powiedział, że nie, dlatego że jeżeli zostawimy na razie tak, jak jest, to UEPIK dotyczy tylko działalności pożytku publicznego, więc tu nie będzie spójności. Dlatego mówię, że darowizny na działalność statutową też powinny wejść od stycznia 2026 r., żeby nie robić tutaj bałaganu i nie mieć wątpliwości, jak to interpretować.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Czyli tutaj mamy tę wątpliwość. No tak, bo skoro rozwiązania systemowe mają wejść w 2026 r., to w tym momencie również to musiałoby wejść w 2026 r., a do tej pory od 2025 r. nowością byłoby po pierwsze podniesienie limitu, po drugie zaś niewliczanie do tego limitu również darowizn przeznaczonych na prowadzenie działalności pożytku publicznego. Tak? Nie? A jak? Panie mecenasie, bo sam się teraz zgubiłem.

Legislator Łukasz Nykiel:

Z tego, co rozumiem z wypowiedzi pana Tomasza, to on powiedział, że tutaj już nie będzie działalności pożytku publicznego, tylko działalność statutowa i to będzie implikowało konieczność wydzielenia tych darowizn z pkt 5 do odrębnego punktu. To jest na razie robocza propozycja. Punkt 5 bez darowizn będzie wchodził od 1 stycznia 2025 r., a z darowiznami od 1 stycznia 2026 r.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Tak.

Legislator Łukasz Nykiel:

Tu jest to pytanie, czy to jest zasadne i potrzebne. To jest, jak gdyby inna kwestia.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dobrze, czyli od 1 stycznia 2025 r. tylko podniesienie limitu, a wszystkie inne rozwiązania, łącznie z niewliczaniem do kwoty 1 mln zł darowizn na działalność statutową, od 1 stycznia 2026 r.

Bardzo proszę.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Mam pytanie. Może spytajmy właśnie pana z MF. Czy zapis o niewliczaniu darowizn będzie rodził jakieś komplikacje? Czy należałoby go wprowadzić rok później, czy też będzie można działać w oparciu o rozporządzenie i nie będzie wpływał na to?

Dyrektor departamentu MF Jarosław Szatański:

Panie przewodniczący, w tym zakresie nie czuję się kompetentny. Wydaje mi się, że to jest materia dotycząca już działania NGO i różnicy między pojęciem działalności statutowej a działalnością OPP, więc w zakresie mojej właściwości nie jestem w stanie się wypowiedzieć.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

No to należy zrozumieć, że pan dyrektor jako przedstawiciel MF jakiegoś zdecydowanego problemu w tym nie widzi. W związku z tym może rzeczywiście warto zastanowić się nad wprowadzeniem i uwzględnieniem tego już od 2025 r. Jeżeli to nie będzie komplikowało jakichś rzeczy, powodowało dodatkowych trudności i komplikacji legislacyjnych, a nie będzie sprzeczności z innymi aktami, to dlaczego nie ulżyć tym organizacjom? Prawda?

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję, panie Jerzy. Uprzejma prośba do pana mecenas, żebyśmy znaleźli właśnie to rozwiązanie, że od 1 stycznia podwyższamy limit i wprowadzamy również możliwość niewliczania do tego limitu darowizn rzeczowych przeznaczonych na prowadzenie działalności pożytku publicznego, a od 1 stycznia 2026 r. działalność statutowa. Czyli tak jak dla KGW też 2026 r., tak i dla pozostałych organizacji darowizny na działalność statutową niewliczane do tego limitu.

Ekspert ARFP Tomasz Schimanek:

To jest salomonowe wyjście.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Nie wiem, jak to później zapisać, ale...

Legislator Łukasz Nykiel:

Właśnie, bo to jest pewnie głębszy problem w zapisie. Natomiast jeszcze zwrócę uwagę na jedną rzecz. W ustawie o KGW od początku nie ma w ogóle działalności pożytku publicznego, tylko jest działalność statutowa.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Nie ma. Tak.

Legislator Łukasz Nykiel:

Czemu więc tam mielibyśmy różnicować wejście w życie? Rozumiem, że tam pożytku publicznego nie będziemy wprowadzać.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Nie. Tam zostajemy przy tym. Czyli podnosilibyśmy limit, a działalność statutowa i pozostałe rozwiązania systemowe w 2026 r. Tak?

Legislator Łukasz Nykiel:

Tylko czy, panie przewodniczący, w ustawie o KGW można podnieść limit do 1 mln zł, „nie wliczając wartości darowizn rzeczowych przeznaczonych na prowadzenie działalności statutowej” w kołach?

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Ach, bo w tym momencie będzie zróżnicowanie. Nie. Byłoby zróżnicowanie, tak?

Legislator Łukasz Nykiel:

Tak. Od 1 stycznia 2025 r. mielibyśmy działalność statutową, darowizny i 1 mln zł w kołach, a działalność pożytku publicznego i 1 mln zł w OPP, natomiast od 1 stycznia 2026 r. mielibyśmy 1 mln zł i działalność statutową. Tak powiem szczerze, że w ogóle nie widzę tego zapisu technicznie, bo mielibyśmy... Ale to może mówię na gorąco. Będę się musiał nad tym zastanowić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Uprzejma prośba o zastanowienie się, bo inny wariant to jest ten wracający do projektu wyjściowego, że kwota zostaje podniesiona do 1 mln zł, a wyłączenie darowizn na działalność statutową wchodziłoby od 1 stycznia 2026 r. i wtedy nie byłoby tych kłopotów

związanych z interpretacją. Jeszcze uprzejma prośba do pana mecenasa o przemyślenie, czy jest możliwość, by w dwóch taktach również ewentualnie tę kwestię zapisać.

Mam do państwa uprzejmą prośbę. To rozwiązanie, które ewentualnie znalazłby pan mecenas, jeszcze do państwa prześlemy. Natomiast ze względów formalnych dzisiaj nie mogę przyjąć sprawozdania, nie dlatego, że koleżanka wyszła, bo koleżanka była i jest, tylko należy się tutaj wyjaśnienie stronie społecznej i stronie rządowej.

Pan mecenas przypominał, że jest stosowny artykuł regulaminu Sejmu, który mówi o tym, że podkomisja, która przygotowuje sprawozdanie dla komisji, powinna liczyć pięć osób. Natomiast stała podkomisja, która w tej chwili funkcjonuje, liczy trzy osoby. Było na początku pięć, ale dwie się przeniosły i zrezygnowały. Czyli formalnie jest kłopot związany z przyjęciem sprawozdania, bo można powiedzieć, że od strony merytorycznej, poza tym jednym szczegółikiem, jesteśmy dogadani. W związku z tym poprosimy przewodniczącą Komisji, aby na najbliższych posiedzeniach, a mamy dwa, są i dzisiaj, ewentualnie można było tak uzupełnić skład podkomisji, żeby odpowiadał kwestiom regulaminowym. Później byłoby ostatnie posiedzenie podkomisji formalnie przyjmujące to sprawozdanie. Tak, panie mecenasie? Pan mecenas zwrócił mi na to uwagę w dniu dzisiejszym. Biorąc pod uwagę nasz wspólny wysiłek i dorobek, nie chciałbym, żebyśmy z powodów proceduralnych nie mieli go w formie sprawozdania.

Bardzo proszę, panie Jerzy.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Wiem, że to, co powiem, to przynajmniej tutaj na razie jest skazane na porażkę, ale zobowiązałem się. Ponad 50 organizacji zobowiązało mnie do tego, żeby jednak to wybrzmiało na posiedzeniu podkomisji.

Nasze organizacje proszą o zrównanie limitu z biznesem, żeby nie dyskryminować organizacji społecznych w stosunku do biznesu, bo czujemy się trochę, jakbyśmy byli traktowani jak oszuści. Z jednej strony nam się mówi, że jesteśmy pożyteczni, że to, co robimy, jest bardzo potrzebne, a z drugiej strony nie wiadomo dlaczego, mimo że działamy, nie generując de facto w ogóle podatków, jesteśmy traktowani bardziej restrykcyjnie niż firmy biznesowe, które też są rozliczane. Jeżeli państwo uznaje, że można skutecznie kontrolować i rozliczać firmy osiągające limit do 2 mln euro, które nie muszą prowadzić pełnej rachunkowości, to dlaczego taki limit ma nie dotyczyć organizacji społecznych, które prowadzą działalność niezarobkową, niegenerującą podatków. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Słyszeliśmy te argumenty już kilka razy na posiedzeniach podkomisji, a będzie jeszcze możliwość...

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Będziemy to powtarzać aż do uchwalenia.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Ale, panie Jerzy, tak jak inicjatorzy tejże petycji... Komisja do Spraw Petycji jest otwarta. Zawsze można złożyć tam stosowny wniosek.

Uprzejmie proszę.

Koordynator OFOP Piotr Frączak:

To tylko ad vocem chcę powiedzieć, że niestety organizacje muszą zrozumieć, czym się różni działalność prowadzona w formie osoby prawnej od nieprowadzonej w formie osoby prawnej. To są dwie różne formy działalności. Trzeba to zapamiętać.

Chciałem tylko bardzo podziękować. Chcę powiedzieć, że zgłaszaliśmy wątpliwości co do 1 mln zł ze względów ostrożnościowych. Obawiamy się, czy przypadkiem jakieś organizacje nie wpadną w pułapkę. Bardzo jednak dziękujemy za możliwość współpracy i za wypracowanie tych rozwiązań, bo to jest na pewno krok w dobrym kierunku.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie. Nie prowadzimy już polemiki. Panie Jerzy, wygłosił pan potrzebę...

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

Ad vocem jedno zdanie.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Proszę uprzejmie.

Prezes KSR SSR Jerzy Płókarz:

To chciałbym, żeby szanowny pan z federacji organizacji – jak to jest? – pod nazwą OFOP również to uwzględnił i pomyślał nad tym, dlaczego organizacjom społecznym został nadany status osoby prawnej.

Szanowni państwo, Wysoka Podkomisjo, z zupełnie innych powodów niż nadanie statusu osoby prawnej działalności gospodarczej, zarobkowej. Tu chodziło o zabezpieczenie społeczników przed ewentualną odpowiedzialnością, gdyby podwinęła im się noga przy działalności non-profit, niezarobkowej. Z zupełnie innych powodów nadano tę formę.

Dlatego też zbrodnią dziejową było wprowadzenie zmiany w ustawie – Prawo o stowarzyszeniach, mówiącej o tym, że organizacja macierzysta przejmuje długi jednostki posiadającej odrębną osobowość prawną. Uchwalenie kuriozum też było dziejowym osiągnięciem organizacji społecznych, bo rzeczywiście podwójna osobowość prawna jest pewnym kuriozum. Tu się zgadzam. Było to jednak uchwalone ze względów społecznych, żeby jednostka mogła przyjąć odrębną osobowość prawną, rozliczać się i wyłącznie odpowiadać, aby miała pełną swobodę, ale też, aby nie było wątpliwości i obaw na szczeblu zarządu głównego, centralnego, że wszystkie inne jednostki będą musiały za nią płacić długi. To zostało stracone. Mam nadzieję, że może uda się to poprawić.

Przewodniczący poseł Tadeusz Tomaszewski (Lewica):

Dziękuję uprzejmie za wymianę opinii.

Szanowni państwo, rozumiem, że sprawę projektu mamy prawie że zamkniętą. Zostaje nam formalne spotkanie. Jeśli pan mecenas znajdzie tutaj takie rozwiązanie, które pozwoliłoby... Raczej jednak dzisiaj idziemy w tym kierunku, że zostaje tylko i wyłącznie podniesiony limit w 2025 r., a wszystkie pozostałe elementy w 2026 r.

Dziękuję uprzejmie. Zamykam posiedzenie.